

Dosarul nr. 2r-48/22
2-20101736-01-2r-20012022

Prima instanță : Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. G. Bîrsan)
Instanța de apel : Curtea de Apel Bălți (jud.: I. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

D E C I Z I E

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Budeanu Vasile, reprezentat de avocații Odobescu Ghenadie și Lungu Cristina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Budeanu Vasile către Budeanu Ludmila privind partajul datoriilor comune în devălmășie a soților cu încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2021 prin care s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de avocații Odobescu Ghenadie și Lungu Cristina, în interesele lui Budeanu Vasile, ca fiind tardiv,

c o n s t a t ă :

La 20 august 2020, Budeanu Vasile a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva lui Budeanu Ludmila cu privire la partajul datoriilor comune în devălmășie a soților.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 28 octombrie 2021 cererea de chemare în judecată depusă de Budeanu Vasile către Budeanu Ludmila privind partajul datoriilor comune ale lui Budeanu Vasile și ale lui Budeanu Ludmila, s-a admis.

S-a atribuit în obligația lui Budeanu Vasile și a pârâtei Budeanu Ludmila restituirea fiecăruia câte ½ cotă-parte din datoriile către creditori, ceia ce constituie suma de 141252,20 lei din datoriile:

- datoria în mărime de 42300,12 lei potrivit titlului executoriu cu nr. 2p/o-420 din 26.05.2010 emis de Judecătoria Edineț;

- datoria în mărime de 43 689 lei conform actului executoriu cu nr. 2p/o-43 din 15.02.2011 emis de către Judecătoria Edineț;

- datoria în sumă de 46 062 lei potrivit titlului executoriu cu nr. 2p/o-44 din 17.02.2011 emis de către Judecătoria Edineț;

- datoria în sumă de 7 089,52 lei potrivit actului executoriu cu nr. 2-183 din

15.02.2011 emis de către Judecătoria Edineț;

- datoria în sumă de 26 943, 37 lei potrivit titlului executoriu cu nr. 2-237/10 din 29.09.10 elaborat de către Judecătoria Edineț;

- datoria în sumă de 31178,02 lei potrivit certificatului eliberat de către BC „Moldova - Agroindbank” SA cu nr. S791B02/E00172 din 14.02.2020;

- datoria în sumă de 85242,37 lei conform borderoului de calcul din 19.02.2020 întocmit de către executorul judecătoresc Roman Tălmăci a cheltuielilor de executare conform procedurii executorii nr.003-394r/19, în total suma datoriei este de 282504, 4 lei.

Pretenția privind încasarea de la Budeanu Ludmila în beneficiul lui Budeanu Vasile Ion a sumei de 4237,56 lei, achitată ca taxă de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și cheltuielile de asistență juridică în suma de 5000 lei, s-a respins ca neîntemeiată.

La 16 decembrie 2021, avocatul Odobescu Ghenadie și avocatul Lungu Cristina acționând în interesele lui Budeanu Vasile au depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 28 octombrie 2021 solicitând admiterea cererii de apel, repunerea în termen a apelului, casarea hotărârii instanței de fond, și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea înaintată.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2021 s-a respins cererea privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul depus de avocații Odobescu Ghenadie și Lungu Cristina, în interesele lui Budeanu Vasile, ca fiind tardiv.

La 11 ianuarie 2021, avocații Odobescu Ghenadie și Lungu Cristina, acționând în interesele lui Budeanu Vasile au declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2021 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declararea apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare au indicat că, nu este de acord cu încheierea adoptată de Curtea de Apel Bălți, considerând-o ilegală, dat fiind faptul că la 01 noiembrie 2021, Judecătoria Edineț a expediat în adresa avocaților dispozitivul hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul Central din 28 octombrie 2021.

Însă avocatul Odobescu Ghenadie, în perioada 04 octombrie 2021-17 noiembrie 2021 s-a aflat în concediu medical, astfel că, despre hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 28 octombrie 2021 a aflat la 18 noiembrie 2021.

Totodată, la 22 octombrie 2021 a fost emis ordinul de concediu anual de odihnă, potrivit căruia în perioada 25 octombrie 2021-21 noiembrie 2021, apărătorul Lungu Cristina s-a aflat în concediu anual de odihnă.

Astfel, recurenții consideră că prin prisma art. 116 alin. (4) din Codul de procedură civilă termenul de apel pentru avocatul Odobescu Ghenadie a început a curge din data de 18 noiembrie 2021 și expiră la 19 decembrie 2021, iar pentru avocatul Lungu Cristina a început a curge din data de 23 noiembrie 2021 și expiră la 24 decembrie 2021.

Prin respingerea cererii de repunere în termen a apelului și restituirea cererii de apel ca fiind tardivă a fost interpretat eronat prevederile art. 116, 362 din Codul de procedură civilă și ca urmare instanța de apel a îngrădit folosirea căii de atac garantată de art. 20 alin.(2) și art. 119 din Constituție.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Bălți a emis încheierea la 29 decembrie 2021.

În temeiul art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost declarată la 11 ianuarie 2022, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Potrivit art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând materialele dosarului Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele considerente.

Dispozitivul hotărârii Judecătoria Edineț, sediul Central a fost pronunțat la 28 octombrie 2021, în lipsa părților.

Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă reglementează că cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Potrivit scrisorii de expediere de la fila dosarului 110, Judecătoria Edineț, sediul Central a expedit părților copia dispozitivului hotărârii, la 29 octombrie 2021, prin intermediul oficiului poștal.

În temeiul art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, stipulează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul reține că instanța a comunicat în termen părților dispozitivul hotărârii, respectiv, termenul limită fiind data de 29 noiembrie 2021, însă apelul a fost declarat abia la 16 decembrie 2021, deci peste termenul prevăzut de art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

Așadar, argumentele și dovezile invocate de avocați în recurs nu sunt de natura unei împrejurări mai presus de voința părții, care a împiedicat exercitarea calei de atac în termen, atâta timp cât instanța a comunicat părților dispozitivul, la adresa indicată de către aceștia în materialele dosarului.

Or, faptul aflării avocaților în concediul medical și anual de odihnă nu i-a exonerat de la îndeplinirea obligațiilor procesuale, având în vedere statutul lor de persoană ce desfășoară activitate profesională.

Art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stipulează că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța

judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Potrivit jurisprudenței CtEDO comportamentul părților în procesul de judecată este foarte important.

Astfel, dreptul de acces la o instanță poate fi supus în anumite circumstanțe unor restricții legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție.

Respectiv, neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal, atrage decăderea, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei.

Or, dispozițiile art.362 alin. (1) din Codul de procedură civilă statuează expres începerea curgerii termenului de contestare.

Așadar, termenele procedurale prin existența lor nu fac altceva decât să asigure certitudinea drepturilor și stabilitatea raporturilor juridice, fapt ce duce în mod evident la respectarea principiului legalității, pe de o parte, și a interesului părților de a-și pregăti temeinic apărarea, astfel încât să nu fie supuse unor sancțiuni severe, pe de altă parte.

Deci, efectul principal al decăderii constă în pierderea dreptului procedural ce nu a fost exercitat în termenul prescris de lege.

Art.116 alin.(4) din Codul de procedură civilă, stipulează că repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În speță, norma dată nu este aplicabilă, deoarece recurentul nu a indicat împrejurări care l-au împiedicat a declara apelul în termenul legal.

Conform art.10 alin.(1) din Codul de procedură civilă sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Prin urmare, norma respectivă prevede sancțiunea procedurală a decăderii în cazul în care termenele prevăzute de lege nu sunt respectate, chiar dacă nu operează cu noțiunea ca atare.

În cauza de față, este de necontestat faptul că apelul a fost declarat peste termenul prevăzut de lege, atât timp cât hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul Central din 28 octombrie 2021, a fost comunicată avocaților, care recunosc faptul că la 01 noiembrie 2021 în adresa lor a parvenit corespondența instanței, iar cererea de apel a fost depusă la 16 decembrie 2021.

Astfel, corect a reținut instanța de apel că motivele indicate de apelanți nu sunt de natură de a repune în termenul de declarare a apelului, iar soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel ca depusă în afara termenului legal, iar instanța a refuzat să efectueze repunerea în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că, ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță.

Colegiul reține că pentru a se putea cere repunerea în termenul de declarare a apelului, partea trebuie să facă dovada existenței unei împrejurări mai presus de voința sa, deci a unei împrejurări care să excludă culpa părții respective, însă se constată contrariul.

Motivul invocat pentru susținerea cererii de repunere în termen, reprezintă un argument de natură subiectivă, ce nu poate fi asimilat unei imposibilități obiective, absolute sau mai presus de voința părții, ce a determinat-o să declare apelul peste termenul legal de 30 zile.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de avocații Odobescu Ghenadie și Lungu Cristina, în interesele apelantului Budeanu Vasile, deoarece aceștia au omis termenul legal de contestare a hotărârii judecătorești, precum și motive întemeiate privind repunerea în termen a apelului nu s-au constatat.

Având în vedere cele expuse, încheierea din Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2021, este întemeiată și legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Budeanu Vasile, reprezentat de avocații Odobescu Ghenadie și Lungu Cristina.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 29 decembrie 2021, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Budeanu Vasile către Budeanu Ludmila privind partajul datoriilor comune în devălmășie a soților cu încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh